

עוד המשיך לצעוק ולקלל בחדר-המעצר ודברי הנאצה נשמעו היטב על-ידי השופטים. היה ברור לכל כי כשופטים מיקצועיים הם יכולים להתעלם מכל העלבונות והיריקות ולעשות דיון צדק. 'למילה הכתובה השפעה על השופטים', אמר השופט שחפץ בעילום שמו.

היריקה הגדולה

(בתמונה למעלה) המשיכו במישפט-רצח שבו נאשם שמעיה אנג'ל (תמונה משמאל) מיידי אחרי שהשתולל באולם, זרק עליהם מצית וירק בפניהם. הוא

השפעות והפרעות שאין אפשרות למנוע אותן, אבל אין זה אומר כי צריך להוסיף עליהן", אמר שופט אחר.

שופטים חייבים לעמוד לפעמים בעלבונות מצד הנאשמים, קרוביהם, או עריהם. בישובים קטנים בהם יש רק שופט אחד, מכיר השופט היטב את כל העבריינים, וכאשר מובא לפניו חשוד הוא יודע אמנם את עבירותיו הקודמות ואת התמחותו הפלילית, אבל דבר זה אינו פוסל אותו מלדרון בעניין. עד כאן עדיין ניתן לשופט הקרדיט כי יוכל לפצל את אישיותו, ובגלל מקצועו והתמחותו כשופט יידע להפריד בין הראיות לצורך המישפט המסויים, וכיין הידיעה האישית שיש לו ממישפטים קודמים. ההנחה היא כי הוא יידע להימנע מלהיות מושפע על-ידי עברו של החשוד שנידון על ידו למאסר על פריצות, ויתן לו ליהנות מהספק במשפט הנוכחי. אבל, אם אותו שופט עצמו יקרא בעיתון כתבה המספרת על קשיי-השיקום של אותו חשוד, על אשתו החולה ועל ילדיו הסובלים (אם לא הספיק הסניגור לספר לו על כל אלה) הרי אז דווקא עלול השופט להיות מושפע על-ידי הכתבה.

שופטים מיקצועיים הסניגור מיני מוזר טען כי יש לצמצם מאוד את העבירה של 'סוב יודיצה' בישראל כי השופטים מסוגלים לנטרל השפעות זרות.

שופט-השלום, וקבע כי יש צורך לפחות בהתייחסות נפשית של רשלנות, כדי לגרום לעבירה של 'סוב-יודיצה', וכי אין זו עבירה מוחלטת. השופט ברק בירר את מטרתו של המחוקק בעת שהכניס את הסעיף הזה לספר-החוקים שלנו. הוא קבע כי בסעיף זה רצה המחוקק הישראלי לקבוע איזון בין שני האינטרסים החשובים של חופש-הדיבור וטוהר-המישפט. בכל מדינה דמוקרטית, חופש הדיבור הוא מיסודות המישפט. גם במדינת-ישראל הוא, וזכות יסוד שאינה כתובה על ספר" וכדי לממש אותה מותר לעיתונאי למסור מידע גם על הנעשה כהליכים התלויים ועומדים בבתי-המישפט. התנאי של פומביות הדין לא היה מתממש בלי אפשרות זו של פירסום בעיתונות. לעומת זאת, קובע השופט, חשוב לא פחות האינטרס של טוהר ההליך

ומישפט זה הפך תקדים בישראל, וקבע את יסודות העבירה. בעירעור על הרשעתה של אורלי אוולאי ציטטו שופטי בית-המישפט המחוזי את התקדים המפורסם. הם ראו אותה אחראית לפירסום הכתבה מתוקף דיני-השופות, ומצאו כי פעלה שלא בתום-לב כפירסום הכתבה. מכיוון שלא האמינו לה כי לא ידעה שגור-הדין טרם ניתן הניחו כי היתה כוללת את פסקי-הדין בכתבתה, אילו הניחה שפסקי-הדין כבר נגזרו. בית-המישפט המחוזי דחה את העירעור והרשיע גם הוא את הכתבת.

איזון בין אינטרסים

אחרי נטילת הרשות, עירער הסניגור לבית-המישפט העליון, כדי לנסות ולשנות את התקדים שקבע

"השופטים אושבעים!" כך קבע השופט אהרון מדיניות הענישה על עבירת 'סוב יודיצה'. בשלב עדין של גזר-הדין מושפע השופט מהמילים הכתובות והן עלולות להטות מישפט, קבע.

החמרה כה רבה לעיתונאים. אבל כימים אלה רחה בית-המישפט העליון גם עירעור זה. השופט אהרון ברק, בפסק-דין מנומק המצטט את כל הפסיקה הישראלית בעניין וגם פסיקה אנושית, עירער את פסקי-הדין של בית-המשפט המחוזי, וקבע כי יש להחזיר את המשפט למצבו המקורי. הוא קבע כי יש להחזיר את המשפט למצבו המקורי, וקבע כי יש להחזיר את המשפט למצבו המקורי.

מישפט על-ידי העיתונות

השופטים במדינת-ישראל בחיים בתוך עמם. הם עובדים ברחוב, נפגשים בימי השישי עם ידידים, מקשיבים לרכילות חברתית כמו כל אדם אחר, אבל לפי החוק הרבר שיכול להפר את האיזון ולזוהם את אפיקי-הצדק הן המילים הכתובות. אם אעבור ברחוב ואשמע שמישהו רצח ואחרי-כך אצטרך לדרון כזה, אדע להפריד את הרבר מתודעתי המישפטית. אמר שופט נכבד, "אבל אם זה היה כתוב בעיתון יש לזה השפעה סמויה ובלתי-מודעת".

שופטים הביאו כדוגמה את מישפטו של השור אהרון אבר-הצירא. לרבריהם, במישפט זה נכתבו הרבה דברי פרשנות בעניינים עדתיים וחברתיים שהיו יכולים להשפיע על הליכי המישפט. אולם מכיוון שכל המאמרים האלה היו עקיפים ולא התייחסו ישירות למישפט — לא הועמד איש לדין. איננו רוצים מישפט על-ידי העיתונות", אמרו השופטים, אבל לא יכלו להסביר מדוע כוחה של העיתונות גדול מכוחה של שיחת-רעים, היכרות מוקדמת עם עברו הפלילי של נאשם, או החזרת פסק-דין על-ידי בית-המישפט לעיר-עורים לאותו שופט, כדי שידון בו מחדש.

משום מה מתגבשת ההרגשה כי שופטים הם בלתי-חריים לכל דבר חוץ מנמרה-הנייר של כלי-התקשורת. כאשר מרובר בעיתונות, שופטים הם בשרודם. **אילנה אלון**

שופטים מיקצועיים

השפעה קרובה לוודאי" שהוצע לבית-המשפט, נדחה על-ידי. השופט ברק אימץ את המיבחן מרחיק-הלכת של "האפשרות הסבירה" שתהיה השפעה על הליכי המישפט.

השפעה מאגית

אמת, אפשרות ההשפעה על "שופט מיקצועי קטנה מאפשרות ההשפעה על שופט הדין, אך גם שופט מיקצועי אינו אלא בשרודם", קובע השופט העליון. "ולטענת הסניגור כי שופט מיקצועי אמור לדעת ליצור חיץ כזה אינו תמיד בלתי חרי". שופטים ששוחחו עם העולם-הזה בעילום-שם, הסכימו כולם עם השופט העליון, "לאות הכתובה יש השפעה כמעט מגית", אמר אחד מהם. יש